

Tygodnik Europejski

Europe Direct Piotrków Trybunalski

11 maja 2026

Po więcej aktualności zapraszamy na stronę główną

Najważniejsze wiadomości minionego tygodnia

Dzień Europy 2026

Jak to się zaczęło?

W 1950 r. europejskie państwa powoli wychodziły z traumy i zapaści gospodarczej spowodowanej II wojną światową. Tymczasem na świecie już narastały nowe, zimnowojenne napięcia.

Grupa europejskich polityków, z których większość doświadczyła tragedii obu wojen światowych, chcąc zapobiec kolejnym konfliktom między europejskimi krajami, wspólnie stworzyła wizję zjednoczonej Europy.

W ich wyobrażeniu europejskie kraje miały wspólnie gospodarować zasobami strategicznymi, aby wojna między historycznymi rywalami, takimi jak Francja i Niemcy, stała się „nie tylko nie do pomyślenia, ale i fizycznie niemożliwa”.

9 maja 1950 r. francuski minister spraw zagranicznych Robert Schuman w deklaracji nazwanej później jego imieniem zapowiedział utworzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, kontrolowanej przez wspólną Wysoką Władzę.

Deklaracja Schumana z 9 maja 1950 r. była szczególnym wydarzeniem, dlatego dzień jej przedstawienia stał się Dniem Europy.

Więcej: [tutaj](#).

Umowa podpisana!

Polska i Komisja Europejska uruchamiają #SAFE.

Polska otrzyma 43,734,100,805 €. To największe wsparcie w #UE z programu na rozwój zdolności obronnych i przemysłu.

139 projektów z Polski uzyska finansowanie m.in. na:

- amunicję i systemy rakietowe,
- sprzęt wojsk lądowych i wyposażenie żołnierzy,
- drony i systemy antydronowe, obronę powietrzną i przeciwrakietową,
- cyberbezpieczeństwo,
- mobilność wojskową i ochronę infrastruktury.

SAFE to:

- finansowanie dla polskich firm
- stabilne zamówienia i rozwój krajowego przemysłu

Dzięki programowi zyskają duże, ale także lokalne firmy z całej Polski, realizując swoje projekty. To inwestycja w bezpieczeństwo Polski i całej Europy.

#obronność #safe

Eurobarometr: UE jako filar stabilności i bezpieczeństwa

Nowe badanie Eurobarometru, opublikowane przed Dniem Europy, pokazuje, że prawie trzy czwarte Europejczyków uważa, że ich kraj skorzystał na członkostwie w UE. W trudnym kontekście globalnym Europejczycy coraz częściej postrzegają UE jako źródło stabilności, obok rekordowo wysokiego poparcia dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa. Trzy czwarte respondentów (75 %) twierdzi, że uważa się za obywateli UE, co odpowiada najwyższemu poziomowi odnotowanemu wiosną 2025 r.

UE – filar stabilności i bezpieczeństwa

Europejczycy zdecydowanie postrzegają UE jako siłę stabilizującą w niepewnym świecie (73%, +6 punktów procentowych). Przy 81 % (+2 p.p.) poparcie dla wspólnej polityki obronnej i bezpieczeństwa wśród państw członkowskich powróciło do najwyższego poziomu w ciągu ostatnich dwudziestu lat. Około ośmiu na dziesięciu Europejczyków uważa, że UE powinna zdywersyfikować swoje stosunki handlowe (80 proc.) i budować partnerstwa z krajami spoza UE (79 proc.).

Więcej: [tutaj](#).

Sztuczna inteligencja: Rada i Parlament chcą uprościć i usprawnić przepisy

Negocjatorzy z ramienia prezydencji Rady oraz Parlamentu Europejskiego osiągnęli 7 maja wstępne porozumienie dotyczące projektu uproszczenia niektórych przepisów o sztucznej inteligencji (AI).

Komisja Europejska zaproponowała zmianę harmonogramu stosowania przepisów dotyczących systemów AI wysokiego ryzyka o nie więcej niż 16 miesięcy, by przepisy te zaczęły obowiązywać, gdy tylko potwierdzi ona, że dostępne są niezbędne normy i narzędzia. Komisja zaproponowała również dalsze ukierunkowane zmiany aktu o sztucznej inteligencji. Zmiany te rozszerzyłyby niektóre wyłączenia regulacyjne, z których korzystają MSP, również na małe spółki o średniej kapitalizacji. Poza tym w wyniku planowanych zmian w nielicznych przypadkach zmniejszone zostałyby wymogi, rozszerzona zostałaby możliwość przetwarzania wrażliwych danych osobowych na potrzeby wykrywania i ograniczania stronniczości. Urząd ds. AI zyskałby większe uprawnienia, a zarządzanie byłoby bardziej spójne.

Główne zmiany uzgodnione przez PE i Radę UE

Współprawodawcy dodali do aktu o sztucznej inteligencji nowy przepis zakazujący wykorzystywania AI do tworzenia treści o charakterze seksualnym i intymnym bez zgody osoby zainteresowanej. Zakaz ten ma też obejmować generowanie materiałów przedstawiających wykorzystywanie seksualne dzieci.

We wstępnym porozumieniu określono też konkretny harmonogram odroczonego w czasie stosowania przepisów dotyczących wysokiego ryzyka: nowe daty stosowania to 2 grudnia 2027 r. dla samodzielnych systemów AI wysokiego ryzyka i 2 sierpnia 2028 r. dla systemów AI wysokiego ryzyka wbudowanych w produkty.

Więcej: [tutaj](#).

Oszustwa związane z VAT: Rada UE postanawia zacieśnić współpracę z unijnymi organami dochodzeniowymi

5 maja 2026 Rada UE wstępnie uzgodniła nowe przepisy pozwalające skuteczniej walczyć w UE z oszustwami związanymi z VAT. Ma temu służyć wzmocnienie współpracy między państwami członkowskimi, Prokuraturą Europejską i Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Nowe uregulowania zapewnią Prokuraturze Europejskiej i OLAF-owi bardziej bezpośredni dostęp do najważniejszych danych dotyczących VAT w odniesieniu do transgranicznych transakcji biznesowych w UE. Obejmie to informacje będące w posiadaniu Eurofisc, czyli unijnej sieci ds. zwalczania oszustw związanych z VAT.

Transgraniczne oszustwa związane z VAT, w szczególności wewnątrzspółnotowe oszustwo typu „znikający podmiot gospodarczy” (powszechnie znane jako karuzela podatkowa), stanowią poważny problem w UE. Według Komisji Europejskiej w wyniku tego rodzaju działalności przestępczej administracji finansowe państw członkowskich i budżet UE tracą od 12,5 mld euro do 32,8 mld euro rocznie.

Więcej: [tutaj](#).

Posłowie do PE aktualizują wymogi dotyczące okresowych kontroli pojazdów

Obywatele UE powinni mieć więcej możliwości sprawdzenia samochodu, ale częstotliwość obowiązkowych kontroli nie powinna się zmienić, twierdzą posłowie Komisji Transportu i Turystyki.

We wtorek posłowie Komisji Transportu przyjęli projekt stanowiska Parlamentu w sprawie zmiany przepisów UE dotyczących okresowych badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów i kontroli drogowych pojazdów użytkowych, 30 głosami za, 11 przeciw i przy dwóch wstrzymujących się.

Kontrola za granicą

Aby ułatwić swobodny przepływ osób w UE, nowe przepisy umożliwiłyby przeprowadzenie kontroli technicznej samochodu w kraju UE innym niż kraj rejestracji. W rezultacie byłoby tymczasowe świadectwo przydatności do ruchu drogowego UE, ważne przez sześć miesięcy, a następna kontrola musiałaby się odbyć w kraju UE, w którym pojazd został zarejestrowany. Posłowie do PE chcą, aby ta możliwość dotyczyła również samochodów dostawczych.

Częstotliwość kontroli nie powinna wzrosnąć

Komisja Transportu zagłosowała przeciwko propozycji Komisji dotyczącej skrócenia okresów kontroli technicznej samochodów osobowych i dostawczych starszych niż dziesięć lat z jednego razu na dwa lata, ponieważ nie uznali tego środka za proporcjonalny ani za oparty na wystarczających dowodach na to, że zmniejszy on liczbę wypadków. Posłowie do PE podkreślili również, że kraje UE mogą już narzucać krótsze okresy kontroli.

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#).

Zapowiedzi wydarzeń, ogłoszenia, konkursy

Dzień Europy 2026 w Piotrkowie Trybunalskim w Mediatece 800-lecia!

Uczniów szkół ponadpodstawowych z Piotrkowa Trybunalskiego i okolic wraz z nauczycielami zapraszamy do zapisów na konkurs „Europejska obiegówka” i warsztaty tematyczne partnerów obchodów Dnia Europy.

Zapraszamy także czytelników Biblioteki oraz wszystkich chętnych do odwiedzenia naszych stoisk, 11 maja 2026 w godzinach 9.00 – 14.00.

Można porozmawiać z nami o Unii Europejskiej, mobilności w Europie, pracy w Polsce i Europie, programie Erasmus+ i wielu innych ciekawych rzeczach związanych z Unią Europejską!

Nagroda Dziennikarska im. Daphne Caruany Galizii – otwarty nabór kandydatur

4 maja Parlament Europejski oficjalnie ogłosił zaproszenie do zgłaszania kandydatur do 6. edycji Nagrody Dziennikarskiej im. Daphne Caruany Galizii.

Co roku w okolicach rocznicy zabójstwa Daphne Caruany Galizii, która przypada 16 października, Parlament Europejski przyznaje nagrodę dziennikarską jej imienia. W ten sposób wyróżnia wybitne dziennikarstwo, które promuje podstawowe zasady i wartości Unii Europejskiej i staje w ich obronie. Zasady te to m.in. godność ludzka, wolność, demokracja, równość, praworządność i prawa człowieka.

Nagrodę mogą otrzymać zawodowi dziennikarze i zespoły redakcyjne niezależnie od narodowości. Kandydaci mogą zgłaszać publikacje dogłębnie badające jakąś sprawę, opublikowane lub nadane przez media mające siedzibę w jednym z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej. Nagroda ma wspierać profesjonalne dziennikarstwo i podkreślać jego znaczenie dla ochrony godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i praw człowieka.

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#).

Ruszył nabór na staże w PE!

Interesuje Cię staż w Parlamencie Europejskim? Jeśli tak, to pewnie ucieszy Cię wiadomość, że od października 2026 roku staże im. Roberta Schumana będą jeszcze bardziej otwarte i dostępne niż wcześniej.

Czas składania aplikacji już się rozpoczął i potrwa do 31 maja.

Ale nie czekaj do ostatniej chwili! Już teraz sprawdź, czy się kwalifikujesz i wyślij zgłoszenie.

Dowiedz się więcej: <https://link.europa.eu/43fQr8>

Grafika: © PE

Konkurs dezinformacja klimatyczna - do 31 maja 2026

Partnerski punkt EUROPE DIRECT Rzeszów organizuje ogólnopolski konkurs!

Jeśli jesteś uczniem szkoły średniej lub studentem i interesujesz się grafiką? I nieobca Ci jest troska o klimat a masz pomiędzy 18-25 lat

Zgłoś swój udział!

W imieniu organizatorów zapraszamy do udziału w VI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Graficznego Galeria Plakatu Europejskiego pod hasłem: **DEZINFORMACJA KLIMATYCZNA**

Termin nadsyłania prac do 31 maja 2026 r.

8 maja rozpoczęliśmy obchody Dnia Europy!

8 maja przez cały dzień trwał radiowy konkurs poświęcony Unii Europejskiej, który zorganizowaliśmy wspólnie z Radiem Strefa.fm. Pytania dotyczyły m.in. historii i instytucji UE, obywatelstwa europejskiego, unijnych symboli i krajów członkowskich.

Jednocześnie, także 8 maja odwiedziliśmy z okazji Dnia Europy Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ruścu, w powiecie Belchatowskim.

To był fantastyczny Dzień Europy! Młodzi uczniowie przygotowali serię przepięknych lapbooków poświęconych krajom członkowskim UE. Były piękne, świetnie przygotowane, mądre i pełne wspaniałych informacji. Dzięki nim odbyliśmy prawdziwą podróż przez kraje Unii Europejskiej!

Funduszowy maj z Funduszami Europejskimi dla Łódzkiego

Funduszowy Maj pachnie atrakcjami!

Chcesz nauczyć się piec zdrowy chleb, croissantsy albo poznać tajniki zdrowego stylu życia? A może spróbujesz morskowania pod okiem specjalistów? Koniecznie zapoznaj się z bogatą ofertą warsztatów!

Warsztaty piekarskie:

- Trzy poniedziałkowe terminy do wyboru:
- 11 maja 2026, godz. 10:00-14:00
 - 18 maja 2026, godz. 12:00-16:00
 - 25 maja 2026, godz. 14:00-18:00

Więcej informacji znajdziesz tutaj: <http://www.europe-direct.rzeszow.pl/konkurs/>

Przed przystąpieniem do konkursu prosimy o zapoznanie się z regulaminem dostępnym tutaj.

Na zwycięzców czekają nagrody

Z życzeniami weny twórcejl! – od Zespołu EUROPE DIRECT Rzeszów! I od nas też!

Uczniowie klas V-VII przygotowali z kolei „żywe prezentacje” krajów członkowskich (Grecja, Włochy, Hiszpania, Portugalia i Francja). Można było poczuć się naprawdę za granicą – młodzież miała charakterystyczne dla dane kraju ubrania, a na stoiskach była istna feeria barw, smaków i obiektów charakterystycznych dla wspomnianych krajów.

To jednak nie koniec – przeprowadziliśmy 7 godzin zajęć z uczniami ZSP w Ruścu, z klas I – VII (osmoklasiści uczyli się do egzaminu). Z najmłodszymi omawialiśmy kraje członkowskie UE i ich flagi, a pomogło nam koło fortuny. Każdy otrzymał od nas drobne gadzety i książeczki. Nieco starsi rysowali Europejszyka, a potem rozmawialiśmy o tym, czym się różnimy, a co mamy wspólnego z innymi obywatelami UE. Uczniowie z klas V-VII rozegrali w swoich grupach wiekowych drużynowy konkurs wiedzy o Unii Europejskiej

Więcej: tutaj.

📍 MIEJSCE: Łódź, Księży Młyn 16, Stacja Zero

Warsztaty ze zdrowego stylu życia:

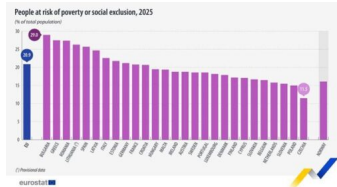
- 🕒 GRUPA: 18-25 LAT (12 maja, godz. 15:00-19:00)
- 🕒 GRUPA: 26-55 LAT (19 maja, godz. 15:00-19:00)
- 🕒 GRUPA: 56 i więcej LAT (26 maja, godz. 10:00-14:00)
- 📍 MIEJSCE: Wolność Neo-Bistro, Łódź, Plac Wolności 8

Więcej informacji i zapisy📄 <https://tiny.pl/vj0h4j6yv>

Atrakcje są organizowane we współpracy z Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi, Stacja Zero!

Ciekawe publikacje, statystyki, wydarzenia

20,9 % osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

W 2025 r. 92,7 mln osób w UE (20,9 % ludności) było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Osoby te żyły w gospodarstwach domowych, w których co najmniej 1 na 3 osoby jest zagrożona ubóstwem i wykluczeniem społecznym: ryzykoubóstwa , dotkliwa deprivacja materialna i społeczna, i życie w gospodarstwie domowym o bardzo małej intensywności pracy. W porównaniu z 2024 r. liczba osób zagrożonych zmniejszyła się o 600 000 osób (z 93,3 mln, czyli 21,0 % ludności).

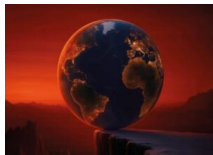
Informacje te pochodzą z danych dotyczących osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, opublikowanych przez Eurostat.

Najwyższy odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odnotowano w Bułgarii (29,0 %), a następnie w Grecji (27,5 %) i Rumunii (27,4 %).

Natomiast najniższy odsetek osób zagrożonych odnotowano w Czechach (11,5%), **Polsce (15,0%)** i Słowenii (15,5%).

Źródło: tutaj.

Roczny Raport o Ryzyku Globalnym 2026 opublikowany przez Światowe Forum Ekonomiczne

Poniżej prezentujemy listę ryzyk globalnych zawartych w the Annual Global Risks Report 2026 opublikowanym przez World Economic Forum.

Ze wstępu:

Roczny Raport o Ryzyku Globalnym przedstawia globalne zagrożenia na początku każdego roku, koncentrując się na globalnych liderach na rozwiązywaniu pojawiających się wyzwań i ich potencjalnych skutkach ubocznych. Nie oferuje on prognoz ani nie sugeruje, że przyszłość jest z góry określona. Zamiast tego przedstawia szereg potencjalnych scenariuszy w celu zapobiegania i zarządzania.

Grafika: WEF

Najważniejsze ryzyka zidentyfikowane w Raporcie, wg kategorii

Zagrożenia społeczne

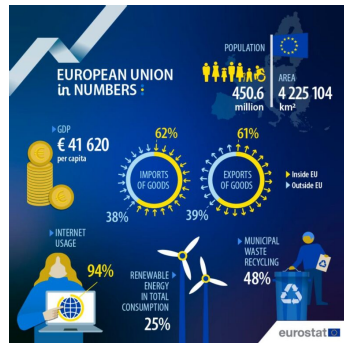
- Pogorszenie stanu zdrowia i dobrostanu ludności
- Erozja praw człowieka i/lub wolności obywatelskich
- Nierówności (bogactwo, dochody)
- Choroby zakaźne
- Niedostateczna infrastruktura publiczna i zabezpieczenia społeczne
- Brak możliwości ekonomicznych lub bezrobocie
- Mimowolna migracja lub przesiedlenia
- Polaryzacja społeczna

Więcej (pl.) tutaj.

Całość raportu (ang.) do pobrania tutaj.

Portret UE na Dzień Europy od EUROSTATU!

Prezentujemy najnowszą infografikę przygotowaną na Dzień Europy przez Eurostat!

W tym tygodniu w Radzie UE/Radzie Europejskiej

Rada do Spraw Zagranicznych (11 maja 2026)

Rada omówi stosunki z Bałkanami Zachodnimi po nieformalnym śniadaniu z ministrami spraw zagranicznych sześciu partnerów z tego regionu. Unijni ministrowie będą rozmawiać także na temat rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie oraz na temat sytuacji na Bliskim Wschodzie w świetle ostatnich wydarzeń. Przeprowadzą nieformalną dyskusję z kanadyjską minister spraw zagranicznych Anitą Anand.

Na koniec wysłuchają informacji o wynikach zaktualizowanej unijnej analizy zagrożeń.

Przy okazji posiedzenia Rady wysoka przedstawicielka Kaja Kallas będzie współprzewodniczyć organizowanemu na wysokim szczeblu posiedzeniu Międzynarodowej Koalicji na rzecz Powrotu Ukraińskich Dzieci oraz pokieruje pierwszym dialogiem politycznym wysokiego szczebla UE–Syria.

Rada ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu – edukacja i młodzież (11 maja 2026)

Unijni ministrowie edukacji i młodzieży będą rozmawiać między innymi o programie Erasmus+, nauczycielach w erze sztucznej inteligencji, unijnym dialogu młodzieżowym oraz o przyjaznych młodzieży politykach unijnych i krajowych.

Rada do Spraw Zagranicznych – obrona (12 maja 2026)

Rada będzie rozmawiać o unijnym wsparciu wojskowym dla Ukrainy, unijnej gotowości obronnej oraz sytuacji na Bliskim Wschodzie i jej wpływie na bezpieczeństwo i obronność UE. Ministrowie wysłuchają też informacji o wynikach zaktualizowanej unijnej analizy zagrożeń. Przy okazji posiedzenia Rady wysoka przedstawicielka Kaja Kallas będzie przewodzić Radzie Sterującej Europejskiej Agencji Obrony (EDA).

Rada ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu – kultura i sport (12 maja 2026)

Unijni ministrowie kultury, spraw audiowizualnych, mediów i sportu będą rozmawiać między innymi o programie AgoraEU, unijnym planie prac w dziedzinie kultury na lata 2027–2030, turystyce sportowej w kontekście zrównoważonego rozwoju oraz o zdrowiu psychicznym w sporcie.

Źródło: tutaj.

W tym tygodniu w PE

Posiedzenia grup politycznych w Brukseli

Nagroda Młodzieży im. Karola Wielkiego 2026. Trzej europejscy laureaci tegorocznej Nagrody Młodzieży im. Karola Wielkiego zostaną ogłoszeni podczas ceremonii w Akwizgranie. Nagroda, przyznawana wspólnie przez Parlament Europejski i Międzynarodową Fundację Nagrody Karola Wielkiego, jest przyznawana projektom realizowanym przez młodzież, które wspierają demokrację, promują aktywne obywatelstwo i jednoczą społeczności (wtorek).

Przygotowania do sesji plenarnej. Grupy polityczne przygotowują się do sesji plenarnej w dniach 18-21 maja, podczas której prezydent Metsola wręczy laureatom Europejski Order Zasługi podczas ceremonii w sali plenarnej. Posłowie do Parlamentu Europejskiego będą również głosować nad nową ustawą mającą na celu poprawę ochrony strategicznych sektorów UE przed ryzykownymi inwestycjami zagranicznymi, nad praworządnością, prawami podstawowymi i niewłaściwym wykorzystaniem funduszy UE na Słowacji oraz nad europejską inicjatywą obywatelską „Stop niszczeniu gier wideo”. Będą również debatować i głosować nad nowymi przepisami mającymi na celu wsparcie i ochronę ofiar przestępstw, nad rozwiązaniem problemu luki opiekuńczej ze względu na płeć oraz nad łagodzeniem negatywnych skutków globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych stali na rynku UE. Posłowie do Parlamentu Europejskiego będą również debatować z premier Łotwy Eviką Siliņą na temat przyszłości UE w ramach cyklu debat „This is Europe”.

Kalendarz Przewodniczącej. We wtorek Przewodnicząca Parlamentu Europejskiego Roberta Metsola spotka się z sekretarzami generalnymi Konferencji Episkopatów Unii Europejskiej. Także we wtorek, za pośrednictwem wideo wygłosi przemówienie na szczycie w Kopenhadze, w ramach którego omawia kwestię bezpieczeństwa dzieci i rodzin w erze sztucznej inteligencji. W środę R. Metsola przewodzić będzie posiedzeniu Konferencji Przewodniczących PE, spotyka się z wiceprzewodniczącą wykonawczą KE Roxaną Mlinzatú, a także (za pośrednictwem wideo) wygłosi przemówienie do Zgromadzenia Ogólnego Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Demokracji Lokalnej. W czwartek, Przewodnicząca wygłosi przemówienie na Forum Gospodarki Zrównoważonej San Patrignano i Confindustria.

Źródło (ang.): tutaj.

Tłum. Ed Piotrków ze wsparciem AI

